

UPPIK UUTISLEHTI 1/2007
UPPIK NYHETSBLAD 1/2007

Uppik - ystävyysseura Suomi - Grönlanti ry
Sibeliuksenkatu 9 A, 00250 Helsinki • puh: (09) 4542 0812 • faksi (09) 4542 0820
agnete.sippel@pohjola-norden.fi • www.pohjola-norden.fi/uppi/uppiik-hs.htm

*Ordförande Fredrik Forsberg öppnade årsmötet.
Puheenjohtaja Fredrik Forsberg avasi vuosikokouksen.*

*Gästföreläsaren Jorma Puranen förevisar sina bilder åt Agnete Sippel.
Vieraileva valokuvaaja Jorma Puranen esittää kuviaan tässä Agnete Sippelille.*

Gör som snöugglan Uppik, blicka framåt!

Uppik har nu inlett sitt nionde verksamhetsår. Vi har årsmötet för detta år bakom oss, och en verksamhetsplan som andas ökad aktivitet. Trots detta tycker jag att vi skall se ännu längre fram, dvs. mot året 2008, då vänskapsföreningen Uppik kan fira sitt 10-årsjubileum.

Det är något som vi skall kunna fira med all stolthet. Det ger oss nämligen möjligheten att utvärdera om tanken bakom Uppik fortfarande är relevant. Genom att samla in alla våra erfarenheter och kontakter, bör vi också kunna få till stånd ett fullödigt jubileumsprogram. Inför detta har vi bl.a. gått in för att år 2007 ge ut två medlemsblad, varav du nu har det första i din hand. Alla kan nu fatta pennan och ge ett bidrag till årets andra nummer. Men framförallt, blicka framåt mot 10-årsjubiléet nästa år!

Fredrik Forsberg –Aqisseq

Katse eteen vie! - kuten tunturipöllö Uppik.

Uppik on nyt aloittanut yhdeksännen toimintavuotensa. Takanapäin on tämän vuoden vuosikokous, jossa lyötiin lukkoon toimintasuunnitelma. Tämän vuoden toiminta on toiveikkaasti nousujohteinen. Tästä huolimatta ehdotan, että katselisimme asioita hieman kauemmaksi eli ensi vuoteen 2008, jolloin ystävyisyhdistys Uppik voi viettää 10-vuotisjuhlaansa.

Se on minusta selvästi jo jotakin, jota voimme juhlia ylpeydellä. Juhlavuosi tulee mm. antamaan meille mahdollisuuden arvioida, onko Uppikin toiminta-ajatus edelleen olennainen. Yhdistämällä kaikki kokemuksemme ja kontaktimme saamme varmaan rakennetuksi täyteläisen juhlaohjelman. Näissä merkeissä olemme tähänneet siihen, että julkaisemme nyt vuonna 2007 kaksi jäsenlehteä, joista sinulla nyt on ensimmäinen käsissäsi. Tarttukaa nyt kaikki kynään ja kirjoittakaa jotakin tämän vuoden seuraavaan jäsenlehteen. Mutta ennen kaikkea, viekää katse eteenpäin ja valmistautukaa 10-vuotisjuhliin ensi vuonna.

Bästa Uppik-medlemmar,

Glömda insatser eller en skrämmande berättelse om vilka tragedier som dolts i vetenskapens skugga.

Återgår ännu kort till den amerikanska polarforskaren **Robert Peary** (1856-1920) som under åren 1886-1909 företog tio expeditioner till Nordgrönland. Han var den första som nådde Nordpolen 6.4. 1909.

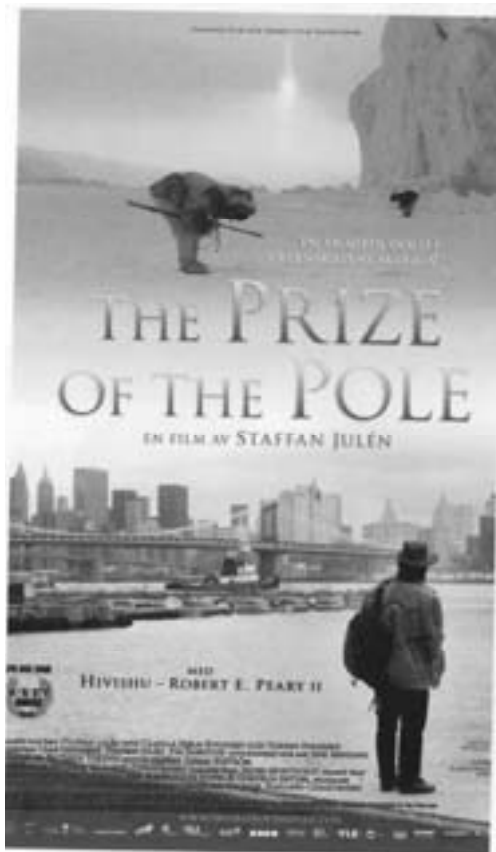
Staffan Juléns dokumentärfilm **The price of the Pole, 2006, 79 min** vann det prestigefyllda priset *Amnesty Award på Copenhagen Doc-festivalen*. Filmen skildrar såväl den enskilde grönländske pojken **Miniks** öde och Robert E. Pearys II:s resa till USA för att finna sin egen identitet. Han är sonsons son till polarforskaren Robert Peary som 1897 tog sex inuiter till USA, som han sedan ställde ut på American Museum of national history i New York.

Uppik presenterade filmen i Finland under de Nordiska vinterdagarna på Hanaholmens kulturcentrum **den 3 mars 2007** i Esbo. Filmen har därefter visats både i Mariehamn, Åland den 14 mars och den 15 april i Stockholm på Föreningen Sverige-Grönlands årsmöte.

Under våren, från och med maj månad, turnerar filmen utefter Grönlands kust med avslutning i Qaanaaq /Thule. För distributionen på Grönland står NAPA. Samtidigt som man får se filmen kan man möta huvudpersonen, Robert Peary Jr och regissören Staffan Julén, Sverige, som ger intervjuer och håller föredrag om historien om Minik som med tiden blivit en **klassisk myt** på Grönland.

Nya frimärken

I samband med det Internationella

Polaråret utger det grönländska postväsendet två nya frimärken. Man vill bl.a. hedra det högt prioriterade forskningsprojektet, **iskärneborrningarna** på inlandsisens mitt. Man går ner på 430 meters djup och önskar få svar på frågan, varför temperaturen drastiskt steg under *mellanistiden*, som började för 130.000 år sedan och varade i ca 15.000 år. *Iluliaq 1/07*. Läs mer om grönländska frimärken www.stamps.gl

Internationella Polaråret (IPY)

Totalt 65 länder deltar aktivt i det Internationella Polaråret (IPY) som inleddes den **1 mars 2007** och som pågår t.o.m. mars 2009. Det finns ett enormt intresse för de arktiska och nordliga polarområdena, inte minst bland polar- och miljöforskare, men också bland gemene man vad gäller våra s.k. Polar

Explorers, polarforskare, som *Knud Rasmussen* (1879-1933), *Adolf Erik Nordenskiöld* (1832-1901), *Robert Peary*, *Fridtjof Nansen* (1861-1930). Nansens expedition med "Fram" satt åren 1893-96 infruset i isen och anses höra till de mest spännande polarfärderna som dokumenterats.

Vad gäller miljön står Grönland givetvis i centrum med sina flytande isberg. Grönland krymper snabbare än vad vi hittills känt till. Golfströmmen försvagas till följd av föroreningar, som härstammar från Europa och Nordamerika och som i sin tur gett upphov till kraftiga temperaturstegringar. Även seismologerna har kunnat konstatera att Grönland skakar. När isen smälter, lättar tyngden, vilket på långsikt leder till skakningar som sker i samband med en normal landhöjning.

Läs mer om polaråret på www.ipy.org

NAPAs 20-årsjubileum firas i Tasiilaq på östkusten

Nunani Avannarlerni Piorsarsimassutsikkut Attaveqaat / Nordens Institut i Grönland/NAPA firar sina 20 år i Tasiilaq den 5-6 september 2007. Styrelsen deltar jämte inbjudna gäster från de närliggande byarna. Napas styrelse träffar också i Reykjavik, Nordens Hus nya direktör Max Dager.

www.napa.gl

Tillönskar er alla en riktigt
skön sommar.
Inussiarnersumik
inuulluaqqusillunga /

Med vänlig hälsning

Agnete Sippel
verksamhetsledare

Helsingfors den 10 april 2007

UPPIKS kommande program hösten 2007

VÅR TRADITIONELLA VÄSTNORDISKA
TRÄFF

**Färöisk dans i Nordiska huvudstäder 3-11.
11.2007**

Tjaldur – vänskapsföreningen Finland-Färöarna
inbjuder i år Uppiks medlemmar till en gemensam
Västnordisk träff **den 6 november 2007 i Brages
festlokal**, Kaserngatan 28, i Helsingfors

Det blir danssuppvisning av **Nólsoy danslag**,
Färöarna, under ledning av **Hilmar Joensen** samt
presentation och föreläsning om ballad-dansens
funktion ur samtids- och historiskt perspektiv.
Brages folkdansare deltar också under kvällen.
Totalt deltar 12 dansare från Färöarna. Servering till
självkostnadspris

Arrangemangen är öppna för allmänheten.

www.pohjola-norden.fi/uploads/Piirit/Tjaldur/index.html

Kommande program 2008

**UPPIKS 10-årsjubileum firas med GRÖNLÄNSK
TEATER i Tammerfors**

På **Tammerfors Teater/Tampereen Teatteri** sätter
man upp *Leea Klemolas* nya pjäs med grönländskt
tema **"Kohti kylmempää"** i februari 2008.

I pjäsen medverkar 2 grönländska skådespelare.

www.tampereenteatteri.fi

**Bekanta er också med våra systerföreningars
verksamhet**

- Sverige-Grönland:
<http://www.sverige Gronland.com>
medlemstidning **Iuliaq**
- Grönlandsföreningen på Island
www.kalak.is STEFANH@esso.is

Uppik har haft kontakt med **Stefán Þór Herbertsson**
från den Isländska grönländsföreningen **KALAK**.

UPPIKIN tuleva ohjelma syksyllä 2007

PERINTEINEN LÄNSIPOHJOLAN
TAPAAMINEN

**Fäarsaarelainen tanssi Pohjoismaiden
pääkaupungeissa 3-11.11.2007**

Tjaldur - ystävyysseura Suomi - Fäarsaaret kutsuu
Uppikin jäsenet yhteiseen Länsipohjolan tapaami-
seen **6.11.2007 Bragenin juhlahuoneistossa**,
Kasarminkatu 28, Helsinki.

Ohjelmassa on **Fäarsaarelaisen Nólsoy danslag-**
etin tanssiesitys **Hilmar Joensenin** ohjaamana.
Lisäksi on esittely ja luento balladitanssin merki-
tyksestä sekä historiallisesta että nykyhetken
perspektiivistä. Bragenin kansantanssijat osallis-
tuvavat illan ohjelmaan. Fäarsaarilta osallistuu yh-
teensä 12 tanssijaa. Tarjoilu omakustannushintaan.
Tapahtuma on kaikille avoin.

www.pohjola-norden.fi/uploads/Piirit/Uppik/uppiik-hs.htm

Tulevat tapahtumat 2008

**Uppikin 10-vuotisjuhla vietetään GRÖNLANTI-
aiheisella TEATTERI-esityksellä Tampereella 2008**

Tampereen Teatterin, Frenckell-näyttämöllä,
helmikuussa esittämä uusi Grönlanti-aiheinen
näytelmä **"Kohti kylmempää"** on *Leea Klemolan*
käsikirjoittama. *Leea Klemolan* käsikirjoittama
Kokkola (myös Grönlanti-aiheinen) oli **Vuoden
näytelmä 2005**. *Klemola* palkittiin myös 2005
Kulttuurirahaston **Olavi Veistäjä -palkinnolla**

De har inlett ett samarbete med de Östgrönländska
kommunerna där man använder sig av schack-
turneringar som ett sätt att skapa kontakt till skol-
elever. Undervisningen sker i bygderna runt *Am-
masalik* (Tasiilaq som det heter på Östgrönländs-
ka)". Jag kommer även att träffa *Stefan Herber-
tsson* under mitt besök i Tasiilaq i september. 2007 03
30/AS

Grönlantilaista taidetta

Uppikin väki vieraili Ahvenanmaalla 03.09. 2006 järjestetyn grönlantilaisen taidenäyttelyn avajaisissa ”Med kurs till Kalaallit Nunaat, Grönland”. Taiteilija Kristian Olsen aaju esitteli maalauksiaan Eckerö Post & Tullhus:ssa yhteistyössä Peter Winguistin kanssa. Näyttely oli avoinna 03.09.-08. 10.2006.

Aajun näyttely sai hyvää huomiota niin radiossa kuin lehdistäkin. Aajun esittämä taide on vaihtelevaa ja sisältää impressionistisia luonnon maalauksia, joissa on voimakkaita värejä. Luontokuvat aaju maalaa ateljeessaan, ei ulkona luonnossa eikä valokuvien mukaan. Grönlannin kasvat vangitseva taide edustaa menneisyyttä, nykyisyyttä ja tulevaisuutta. Aaju on mielestään taiteilijana enemmän perinteisen tyylin edustaja, hän etsii aiheitaan Pohjolasta ja Grönlannin läheisyydessä olevista maista.

Uppikin mukana Grönlannissa Agnete Sippelin järjestämällä matkalla vierailleet Samfundet Sverige – Grönland -yhdistyksen sihteeri Mats Gullberg ja Astrid Gullberg sekä Hans Weimar olivat myös saaneet kutsun näyttelyyn.

Samalla matkalla vierailtiin myös Finstömissä sijaitsevalla Tjudön viinitilalla, mikä on tunnettu Ahvenanmaan omasta calvadosista, nimeltään ”Ålvados”.

Ritva Eerikäinen

Grönländsk konst

Den grönländska konstutställningen ”Med kurs till Kalaallit Nunaat, Grönland med målningar av Kristian Olsen aaju visades på Eckerö Post & Tullhus, på Åland den 3.9 - 8.10.2006 i samarbete med Peter Winguist peter.ax@postvagen.com, tfn +358 (0) 457 5244 000 Ett gäng glada resenärer åkte till Åland för att ordna och delta i vernissagen som var på söndagen den 3 september 2006 kl. 14.00

Närvarande på Åland var förutom konstnären aaju även Sinikka Salokorpi, Agnete Sippel, Aira-Liisa Roiha och Ritva Eerikäinen från Tjaldur. På söndagen kom de inbjudna gästerna från Samfundet Sverige – Grönland, sekreteraren Mats Gullberg och Astrid Gullberg samt Hans Weimar, vilka har besökt Grönland på grönländsresor arrangerad av Uppik. För de praktiska arrangemangen som utställningsansvarig samt för logi mm på Eckerö svarade Peter och Mercedes Winguist.

Aajus utställning fångar Grönlands ansikte, den presenterar forntid, nutid och framtid. Hans konst är omväxlande och impressionistiska naturmålningar med varma kraftiga färger. Som konstnär anser han sig vara mer traditionell, han söker sina kontakter i Norden och till länder i Grönlands närhet. Naturbilderna målar han i sin ateljé, inte ute i naturen eller efter foton, det är frågan om inre bilder och landskap.

Resan gick även till Tjudö vingård i Finström. Där bjöds på Ålands egna calvados den mycket kända Ålvadosen samt till Getabergen där en verkligen god lunch avnjöts.

Övernattningen på pensionatet Lugn och ro i Eckerö tull och posthus var fantastisk.

Aira-Liisa.Roiha

Julie håber på frit Grønland

Grønlands sangfugl, Julie Berthelsen både forstår og støtter ideen om løsrivelse fra Danmark. Når tiden er moden til det. 20-01-2007

Webavisen.gl

Thule central i ny politisk thriller

Thule Air Base spiller en central rolle i Søren Kragh-Jacobsens 10. spillefilm, den politiske thriller "Det som ingen ved".

Webavisen.gl 08-02-2007

Ny positiv film om Grønland

Den grønlandske filminstruktør Otto Rosing er ved at forberede ny Grønlandsfilm, som ikke kun skal fokusere på de negative sider.

Webavisen.gl 04-01-2007

TIINA ITKOSEN

valokuvanäyttely esillä NORJASSA

L A T I T U D E 7 7 ° N

F O T O G R A F I 8. februar – 14. april 2007

FINSK-NORSK KULTURINSTITUTT

Rådhusgata 21, 0158 Oslo

Åpning torsdag 8. februar kl. 19.30 fotohistoriker

Robert Meyer. Kunstneren vil være til stede.

VELKOMMEN

SUOMALAIS-NORJALAINEN KULTTUURIKESKUS

Ilulissatista 69° N 51° W Uummannaqiin 70° N 52°

Ilulissat, Grönlannin kolmanneksi suurin asutuskeskus (as. 4533), on jäävuorten kaupunki. Ilulissatissa asuu melkein yhtä paljon koiria kuin ihmisiä. Se ei ole harvinaista, sillä Pohjois-Grönlannin kylissä on paljon vetokoiria. Koirat asuvat ulkona ympäri vuoden ja kestävät paukkuvat pakkasetkin.

Laivamatkalla Ilulissatista Ilimannaqiin voi nauttia luonnon vaihtelevasta jäävuoriteatterista. Laiva lipuu lukemattomien jäävuorien ohi. Jään väriytyy vaihtelee valkoisesta ja sinisestä läpinäkyvään. Jäävuoret saattavat muistuttaa yhtä hyvin pyramidia kuin valaanpyrstöäkin. Isoimmat, kerrostalon kokoiset jäävuoret saattavat olla sata metriä merenpinnan yläpuolella. Suurin osa, noin 8/9 jäävuoresta on piilossa veden pinnan alapuolella. Laiva puskee pienimmät jäävuoret pois tieltä, suurimmat kierretään kaukaa. Ilulissat Icefjordin sulava jäävuoriparatiisi liitettiin Unescon maailman perintökohteisiin vuonna 2004. Jäävuoret ovat peräisin Sermeq

Kujalleq jäätiköstä, joka on eniten jäävuoria synnyttävä jäätikkö pohjoisella pallonpuoliskolla. Isoimmat jäävuoret jähmettyvät paikalleen matalan veden vuoksi vuonon suulle. Niiden kauneutta voi ihailla aamu- ja ilta-auringonvalossa, kuunloisteessa, sumussa tai lumisateessa. Uudet jäävuoret puskevat paikalleen jääneet jäävuoret viimeiselle matkalleen. Ne saattavat ajelehtia jopa neljä tuhatta kilometriä ennen kuin sulavat. Kerrotaan että Titaniikkiin törmännyt jäävuori sai alkunsa juuri Ilulissat Icefjordista.

Noin viisisataa kilometriä napapiiriltä pohjoiseen on Uummannaq (as. 1366). Kaunis Uummannaq sijaitsee saarella, sydämen muotoisen vuoren juurella. Ensin lennetään Dash 7 -pienlentokoneella Qaarsutiin ja sieltä jatketaan helikopterilla Uummannaqiin. Huonolla säällä helikopterit ja lentokoneet seisovat odottaen parempaa säätä. Ehkäpä huomenna, ”immaqa agaqu”

päästään matkaan.

Uummannaq on värikkäitä puutaloja vuoren rinteellä, koiravaljakkomatkoja lumituiskussa, korkeita vuoria pilviharson takana, sinisenhohtavia jäävuoria auringonlaskun jälkeen, kalastajien veneitä meren jäällä, auringonpaisteisia päiviä kevät-hangilla ...

Uummannaqissa kaamos kestää yli kaksi kuukautta, ja aurinko näyttäytyy ensimmäisen kerran tammikuun lopulla. Vastaavasti kesällä keskiyön aurinko paistaa yli kaksi kuukautta.

Matka koiravaljakolla Uummannaqista jään yli Ikerasakin kylään kestää viisi tuntia.

Uuli Joorut huutaa ”iu iu”, ja koiravaljakko kääntyy vasemmalle. Hän huutaa ”ili ili”, ja koirat kääntyvät oikealle. Kun koirat kuulevat sanan ”unigit”, ollaan perillä. *Tiina Itkonen*

UPPIK UUTISLEHTI 1/2007

UPPIK NYHETSBLAD 1/2007

To Music Awards til Lyberth

Sanger Rasmus Lyberth måtte to gange op på vinderpodiet ved Danish Music Award Folk i Tønder lørdag aften. 11-03-2007 *Webavisen.gl*

Lyberth nomineret til tre Awards

Sangeren Rasmus Lyberth er efter udgivelsen af sin CD "Asanaqigavit - Kærligst" nomineret i tre kategorier ved Danish Music Awards - Folk, der afholdes i 10. marts i Tønder. 22-01-2007 *Webavisen*

1. ASANAQIGAVIT

Asanaqigavit
takorloortaaqakkit
ungaseqisumi
najugaqartutit

Misigissusermi
takorluuigaangat
qujanaqisumik
qanillisarputit

Uppeeriuaannarparamigooq
takorlluinnikkut
namiuaakkamik

Qularinnigisaannarparamigooq
ullut nuannersut taakku
takkutseqqikkumaartut
nuannaalersitsisussatut

Assilisatullu
takkuteqqitaraatit
takorluukkatut
kusanartigalutit

Nuannersumillu
kunissortaraarma
misigitillunga
asaneqaqqilersutut

Upperiuaannarparamigooq
siuninni asanninneqarnamat
takorluuninikkut
naniumaakkamik

Qularinnigisaannarparamigooq
ullut nuannersut taakku
takkutseqqikkumuaartut
nuannaalersistsisussatut

*Taall/Erinn:
Rasmus Lyberth
Qaqortoq 2005*

Rasmus Lyberth

Asanaqigavit / Kærligst

1. Asanaqigavit/ Du er så kaerlig /Because You're lovely 4:43
2. Jortha 5:40
3. Aqquisinersuaq / Visdommens vej/The great road 6:55
4. Ullorissat uunnitritillit / Millarder af stjerner / Thousands of Stars 5:24
5. Siimuup nipaa / Simons stemme/Sound of Simon 6:01
6. Kaassasuk 3:29
7. Qaamaneq isinnit isigaara / Jeg ser lysglimt I dine øjene/I See The Light with my Eyes 5:17
8. Nuannaarnerup nipaata / Når glæden stråler / Sound of Joy 4:15
9. Aqqalu 6:19
10. Timmissatut oqitsigalunga / Så let som en fugl / Light as a bird 5:21
11. Meeqqap nipaata / Barnets stemme / The Voice of a Child 4:40

1. DU ER SÅ KAERLIG

Jeg drømmer tit om dig,
du, som er så kaerlig.
du, som bor så fjernt fra mig.

Men når drømmesynet
kommer til mig,
traeder du gudskelov naer.

Jeg har altid haft tillid til,
at kaerligheden er der endnu,
og at den vil vise sig
i et drømmesyn.

Jeg har aldrig tvivlet på,
at lykkelige dage vil vende
tilbage
og skaenke os livsglaede.

Dub liver ved med at vende
tilbage
som et smukt billede,
som et drømmesyn.

Dine dejlige kys og kram
får mig til at føle endnu
engang,
at jeg er elsket.

Jeg har altid haft tillid til,
at kaerligheden er der endnu,
og at den vil vise sig
i et drømmesyn.

Jeg har aldrig tvivlet på
att lykkelige dage vil vende
tilbage
og skaenke os livsglaede.

*Tekst / Melodi;
Rasmus Lyberth
Qaqortoq 2005*

BARNDOMSMINNEN

RÖDA GUMMISTÖVELN OCH QIVITTOQ

I Föreningen Sverige-Grönlands medlemstidning läser jag en recension av en bok med spökhistorier, "Aliortukkersaaritut". Boken finns också på svenska "Det spökar i Norden" och i finsk översättning "Naurava kummitus". Boken innehåller 15 spökhistorier skrivna av författare som representerar de 8 språkområdena i Norden. Grönlands bidrag är en historia om *Qivittoq* (fjällgångare) skriven av prästen i Qaanaaq, Juaanna Platou.

Det här får mig att tänka på en lek jag lekte som barn på Grönland med kamraterna i grannhusen, vi kallade den "röda gummistöveln". Den skulle lekas ute efter mörkrets inbrott och hade drag av spökhistoria, det är först långt senare som vuxen som jag har börjat förknippa den med fenomenet *qivittoq*.

Hur allt riktigt hängde ihop kunde jag inte helt förstå men historien satte en 6-7 åringss fantasi i rörelse. Det berättades att någon som var död och försvunnen hade kommit ner från fjällen, minns att jag undrade hur det är möjligt att en död människa kan komma ner från fjällethan måste ha rullat tänkte jag.

Samma dag var vi ute och lekte på gården och plötsligt försvann en av kamraterna spårlöst, trodde vi åtminstone, samtidigt såg vi något rött som lyste på gravgården (huset där vi bodde låg på en kulle med utsikt över gravgården). Det

röda som lyste på gravgården fantiserade vi att var en röd gummistövel, säkert för att avdramatisera, göra det mindre skrämmande.

Efter den kvällen började vi leka "röda gummistöveln". Det innebar att vi samlades ute i mörkret runt huset och plötsligt skulle en av oss försvinna för att senare komma och spöka och skrämmas. Att det också var äldre pojkar med i leken gjorde det hela mera skräckfyllt.

Man hörde många andra spökhistorier och det hände märkliga saker, att det var vidskeplighet kunde man ju som barn inte förstå och vad som var fakta och fiktion förblev många gånger en gåta.

Lisbeth Bobacka

Oversvømmelser i Nuuk Nattens regnvejr i Nuuk har medført oversvømmelser flere steder i byen samt i Nuussuaq 19-03-2007 *Webavisen.gl*

130 mio. kr. brugt på guldjagt

Guldfeber betød, at der sidste år blev der brugt 130 mio. kr. på jagten efter mineraler i den grønlandske undergrund. 26-02-2007 *Webavisen.gl*

Uppikin ja Tjaldurin matka Tallinnaan 12.-13.04.2007

Uppikin ja Tjaldurin hallituksen jäsenillä oli mahdollisuus tutustua Tallinnan vierailulla v. 1631 perustettuun Kustaa Adolfin lukioon, Viron ruotsalaisen kirkon toimintaan Tallinnan Svenska S:t Mikaelns församlingen -nimisessä kirkossa, osoitteessa Rütli 9.

Muita tutustumiskohteita olivat Nõmmella sijaitseva Kristjan Raudin talomuseo, jossa oli korutaiteilija **Kärt Summatavetin** näyttely ”Korun laulu” Ehte Laul, Virossa myös venäjän vallan aikana toimineen v. 1967 perustetun **Horisont -lehden** toimitus,

päätoimittaja **Indrek Rohtmet**, KUMU – Eesti kunstimuuseum ja Viron edesmenneen presidentin Lennart Meren hauta Tallinnan Metsakalmistulla.

Kustaa Adolfin lukio
Tallinnassa - Gustav Adolf
Gymnasium - viroksi -
Gustav Adolfi Gümnaasiumi

Mielenkiintoista oli tutustua Tallinnassa, Suur-Klostri 16:ssa sijaitsevaan Kustaa Adolfin lukioon (GAG); lukion ruotsin kielen opettaja **Juta-Tiia Mägi**, joka vastaa koko Viron ruotsin kielen opetuksesta, toimi oppaanamme. Vuonna 2006 Mägi sai ruotsin kielen ensimmäisen luokan Pohjantähden ritarikunnan ansiomerkin (Rootsi esimese klassi Põhjatähe ordeni), jonka hänelle luovutti Ruotsin Suurlähettiläs Dag Hartelius

Ruotsin kuningasperheen vieraillessa koulussa. Lukio tunnettiin aiemmin nimellä Revalsche Gymnasium tai Gymnasium Revaliense (Gymnasium of Re-val). Koulun perusti Ruotsin kuningas Gustav II Adolf.

Alunperin 1200-luvulta peräisin oleva rakennus rakennettiin luostariksi nunnia ja munkkeja varten. Sitä on korjattu useaan otteeseen, mm. venäläisten aikana rakennus oli täytetty hiekalla, josta se on puhdistettu ja entisöity nykyiseen kuntoonsa, viimeisin korjaus on tehty vuonna 1999. Itse koulurakennus edustaa eri vuosisatojen aikaisia rakennustyyliä. Vahvat kalkkikivimuurit seininä luovat turvallisuutta ja tunnelmaa sisäiseen ilmapiiriin ja viihtyisyyttä on lisätty kalustamalla sisätiloja myös modernein huonekaluin. Osassa rakennusta oli parketin tyyliset puulattiat, mutta varsinkin alakerroksissa on vielä vanhat kivi-/marmorilattiat. Kerroksesta toiseen johtaa kiviportaat, hissiä ei ollut.

Luostariaikaan opetuskieli oli latina. Sittemmin opetusmalli tuli Saksasta. Nykyisin koulussa opiskellaan ensimmäiseltä luokalta lukiotasolle saakka. Koulussa on mahdollista valita eri linjoja: ensimmäisellä luokalla on voi valita ranskan kielen oppisuunta tai musiikki-matematiikka -oppisuunta. Seitsemännellä luokalla voi valita reaali-

notteisen luokan ja lukiossa ranska -englanti-, reaali-, ruotsi- tai matematiikka-englanti-oppisuunnan.

Ruotsinkielisellä opintosuunnalla ruotsin kielen opetusta on viisi tuntia viikossa, jolloin opetus on pelkästään ruotsin kielellä.

Svenska s:t Mikaelns församlingen i Tallinn,
vuodesta 1726

Svenska församlingen on peräisin 1320-luvulta. Svenska församlingskyrka, ruotsalainen kirkko toimi vuoteen 1716 saakka Suur-Klostrilla, Kustaa Vaasan lukion vieressä. Ruotsista Viroon muuttanut kirkkoherra **Patrik Göransson** esitteli kirkkoa ja kertoi sen eri vaiheista: siitä, kuinka ruotsalaiset olivat tulleet Tallinnaan, mikä tapahtui viikinkiajalla. Tallinnassa oli vv. 1943-44 ollut venäläisiä, joita pakoontuoria miehiä oli piiloutunut mm. kirkon ullakolle, kunnes saksalaiset tulivat ja ajoivat venäläiset pois.

Kirkko on saanut lahjoituksena urut Ruotsista Täbystä, saarnastuolin Tallinnan ritarihuoneelta ja penkit ovat tulleet lahjoituksena Helsingin Lutherkyrkanista. Seurakunnassa on 256 seurakuntalaista, joista sunnuntaisin jumalanpalvelukseen osallistuu n. 25 henkeä, kastetilaisuuksia, häitä ja hautajaisia on silloin tällöin. Kirkossa pidetään myös suomalainen ja saksalainen jumalanpalvelus. Kirkon yhteydessä toimii lisäksi Svenska folkhögskolan.

Kristjan Raudin talomuseo

Tallinnan Nõmmella sijaitseva talomuseo avattiin vuonna 1984. **Kristjan Raud** (1865-1943) opiskeli Münchenissä ja Pariisissa v. 1905 sekä Pietarissa 4 vuotta, näki nälkääkin, työskenteli myös opettajana, meni 59-vuotiaana naimisiin. Sittemmin oli perustamassa v. 1909 Kansallismuseota, johon kerättiin käsitöitä ja erilaisia historiallisia esineitä. Viron taideopetus on saanut paljon näiltä ajoilta. Viron pankki julkaisi kalenteria, jossa oli Kristjan Raudin öljymaalauksia.

Talomuseossa tutustuimme Suomen Taikissa tohtoroineen nuoren naisen, korutaiteilija **Kärt**

Summatavetin korunäyttelyyn. Kärt, joka puhui sujuvaa suomea, on aloittanut uransa harjoittamalla piirtämistä. Kärt opiskeli historiaa ja pyrki Taideakatemiaan ja pääsi heti sisään. Hän oli 3 kesää arkeologisilla kaivauksilla töissä. Metallituntui haastavalta materiaalilta ja niinpä hän opetteli suunnittelemaan metallista aivan mahtavia koruja, joiden idean ja alkuperän hän on saanut setukaisten naisten elämästä, mm. **Roosi Karjam** Kihnun saarelta ja **Anne**

Kõivo taustavaikuttajina. Kärt tutustui mm mansin kieleen osallistumalla suomalais-ugrilaisten tutkijoiden matkaan, läntiseen Siperiaan, hanttien ja mansien asuinalueille Uralin itäpuolelle Objoen ja sen sivujokien rantamaille. Summatavet on opettanut metallikorutaiteilijoita ja toiminut vapaana taiteilijana 15 vuotta.

KUMU Kunstimuuseum

Kadriorgin palatsin ja Mikkelin museon läheisyydessä sijaitsevan Eesti Kunstimuuseumin näyttelyissä voi vierähtää kokonainen päivä. Niinpä kannattaa miettiä, tutustuuko näyttelyyn pala palalta. Lipun (30-75 EEK) voi ostaa myös vain osaan näyttelyitä. Kumussa on pysyvä näyttely, jossa on esillä Viron taiteen klassikoita 1700-luvulta toisen maailmansodan loppuun ja siitä *Viron itsenäistymiseen* sekä lisäksi vaihtuvia eri aiheisia näyttelyitä.

Lennart Meren hauta

Lennart Meren hauta sijaitsee Tallinnan Metsakalmistussa, metsän keskelle rakennetussa hautausmaassa. Samasta portista kulkiessa löytyy myös muita valtiopäämiesten ja merkkihenkilöiden hautoja, mm. virolaisen itsenäisyysmiehen ja Viron ensimmäisen presidentin **Konstantin Pätsin** hauta-alue on kauniisti

rakennettu ja aidattu alue. Metsakalmistussa meitä opasti arkkitehti **Mait Summatavet**.

Lopuksi

Tämän matkan mahdollisti

markkinointipäällikkö Kjell Skoglundin tekemät sponsori-sopimukset Eckerö-linen ja Tallinnan SAS Radisson -hotellin kanssa.

Heille kiitos siitä. Erityisesti olemme kiitollisia markkinointipäällikkö Kjell Skoglundille, joka mm. huolehti matkalipuista. Muistoksi ja kiitoksena kaikesta Kjell sai Tjaldurilta ja Uppikilta taiteilija **Hanne Jugan** maalaaman hienon *Tjaldur-lintua* kuvaavan taide-teoksen sekä taiteilija/kirjailija **Kristian Olsen aajun** tekemän grönlantiaiheisen (nainen) taulun. Matkaohjelmasta kiitokset **Kärt Summatavetille, Agnete Sippelille, Sinikka Salokorvelle ja Fredrik Forsbergille**, jotka olivat nähneet suuren vaivan aivan täydellisen matkaohjelman laatimiseksi.

Ritva Eerikäinen

Kommunekassen i Tasiilaq snart tom

Tasiilaq Kommune er i økonomiske vanskeligheder. 14-03-2007

Rejsebureau gav overskud

Grønlands Rejsebureau A/S, som er et datterselskab under Air Greenland A/S, gav overskud i 2006. 20-03-2007

Gigantisk underskud i KNI A/S

KNI A/S kom ud af 2006 med et underskud på 244,9 mio. før skat og et underskud på 152,2 mio. efter skat 20-03-2007

Uventet overskud i Nunaoil

Nunaoil A/S kom ud af 2006 med et uventet overskud på omkring 100.000 kr., mod et underskud på 11,9 mio. kr. året før. 08-03-2007

NunaMinerals søger nye koncessioner

NunaMinerals vil øge jagten på forekomster af bl.a. guld og nikkel i Grønland, og har søgt om tre nye koncessioner. 19-03-2007

Dødelig inuitsygdom kortlagt

Lægerne har kortlagt en arvelig stofskiftesygdom, som optræder hyppigt og med høj dødelighed blandt spædbørn i Grønland. 19-03-2007

"Sarfaq Ittuk" beskadiget i storm

Royal Arctic Line oplyser, at "Sarfaq Ittuk" i kraftig storm søndag morgen fik slået tre ruder ind på broen. 18-03-2007

Albatros har lejet "Disko II"

Albatros Travel har lejet endnu et skib til krydstogter i Grønland og Canada i sommer. 09-03-2007

Oliejagt for milliarder i Grønland

Grønlands Hjemmestyre forhandler med fire olieselskaber om tilladelser til at lede efter olie i farvandet ud for Disko-Nuussuaq i Vestgrønland. 21-02-2007

Annulerer stop for isbjørnejagt

Grønlands Hjemmestyre har annulleret sit forbud mod isbjørnejagt i Sydgrønland. 01-03-2007

EU vil have forbud mod sælprodukter

Mens Grønland frygter en økonomisk nedtur for de traditionelle sælfangere, så presser et flertal af EU's folkevalgte på for at få indført et forbud mod sælprodukter i EU. 15-03-2007

Tidligst trofæjagt om nogle år

Der kommer til at gå endnu nogle år, før de første udenlandske trofæjagere får lov til at komme til Grønland for at jage de store isbjørne. 21-03-2007

MILTÄ TUNTUISI INUITJÄTSKI?

Tässä kuvassa näet Helsingin kauppatorin kuuluisan jätski-myymälän. Silloin kun kaikki söivät suurella nautinnolla eskimo-puikkoja.

Olen kysynyt monelta grönlantilaiselta, miltä tuntuu tuo sana ”eskimojäätelö”. Viimeksi näin muutama vuosi sitten kymmeniä kauniita jätskikioskeja Kroatiaassa, ja jokaisen seinällä oli suurin

kirjaimin ESKIMO ICECREAM. Kaikki tapaamani grönlantilaiset eli inuitit ovat nauraneet asialle. Sitä paitsi se sanahan kuuluu vain Alaskalle. Eräs Nuukin ystäväkin nauroi ja sanoi, että sehän on mitä hienoin, herkullisin ja meille ihan ilmainen matkailumainoskin.

Samoin olen kysynyt eräiltä tuntemiltani afrikkalaisilta, että loukkaako heitä lakritsapuikkojen hauska paperi. Ei loukkaa. Kirjoitin myös erälle japanilaiselle ystäväleni ja kysyin, miltä tuntuu kun Fazer on muuttanut geishasuklaansa pakkauksen, geishat ovat poissa, paikalla on vain kukkia. Japanilainen ystäväni oli surullinen muutoksesta, sillä geishat ovat edelleen hyvin arvostettuja henkilöitä Japanissa ja suklaapakkaus oli mitä kaunein.

Ruotsissa ollaan ihan hulluja. Malmön syrjinnänvastustamisviras-

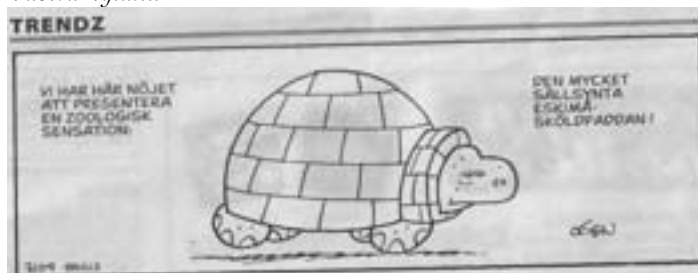
to keksi, että uusi pähkinäjäätelö nimellä 88 oli poistettava myynnistä, sillä H on kahdeksas kirjain aakkosissa ja se oli nazikoodi Heil Hitlerille. Huh huh!

Ruotsalaisilla on myös hyvän makuinen Igloo Cola, josta tosikot naapurimme ovat kirjoitelleet, että se on selvä synonyymi kokaiinia käyttäville eskimoille. Siis eskimoille, ei inuiteille!

Voimme varmaan joskus palata uudelleen tähän asiaan. Voi ei, nyt varmaan joku suomea osaataton Grönlannin lestadiolainen luulee että pilkkaan uskontoa ja vie minut raastupaan, sillä PALATA on grönlanniksi pappi.

Sinikka Salokorpi

*Klippt ur tidningen
VästraNyland*

*Västra Nyland –nimiseesä lehdessä suuri sensaatio
erittäin harvinainen eskimokilpikonna*

*Uppikin hallitus sai nauttia iglookakusta joulukuussa 2006
Agnete Sippelin NAPAn hallituksen edustajanimityksen
kunniaksi. (viereinen kuva)*

*En iglookaka som styrelsen fick avnjuta
i december 2006 för att fira Agnete
Sippels utnämning till representant i
NAPAs styrelse*

UPPIK UUTISLEHTI 1/2007
UPPIK NYHETSBLAD 1/2007

Bilder från Ålandresan i september 2006 i samband med aajus utställning på Eckerö post- och tullhus

Kuvia Ahvenanmaan matkasta syyskuussa 2006 aajun näyttelyn merkeissä

Kristian Olsen aaju öppnar utställningen /avaa näyttelyn

aaju förevisar en av sina tavlor /yksi aajun tauluista

(Bilderna är från utställningen på Åland Eckerö, tagna av Aira-Liisa Roiha kuvat näyttelys

Eckerö post- och tullhus

Gästerna från Sverige diskuterar med aaju Vieraat Ruotsista keskustelevat aajun kanssa

Ilulissat Ice Fjord, lokakuu 2005

Kustaa Adolfin lukio Tallinnassa

Iceberg, Greenland 2005

*Uummannaq, huhtikuu 2006
(kuvat Tiina Itkonen)*

Lehden ovat toimittaneet
Tidningen har redigerats av

Agnete Sippel ja/och
Aira-Liisa Roiha

Kansikuva / Pärbilden
Painopaikka / Tryck

Kristian Olsen aaju
Oy Nord Print AB